

Рат у Украјини. Дневни извештај. Дан 116-117

Припремиле Софија Олијник и Маријана Завијска

Људска права. Предстоји важна одлука, јер је председник Зеленски коначно потписао закон о ратификацији Истанбулске конвенције. Због тога, Парламент мора 20. јуна да ратификује Конвенцију Савета Европе о спречавању насиља у породици. Украјина је тај документ потписала још 2011. године, пре 11 година, али је тек сада пред ратификацијом. Украјинска активистичка заједница годинама позива на усвајање документа како би се обезбедила заштита жена од насиља у породици и било ког облика родно заснованог насиља. Док су конзервативци страховали због уврштавања термина „рода“ у званичне документе, образложење је коначно узело маха, односно председник је коначно дао подршку усвајању Конвенције.

18. јуна дошло је до још једне рунде размене цивила између Украјине и Русије. Руске трупе су отеле 5 украјинских цивила, од којих су четири заробљена у Кијевској области током једномесечне окупације.

У Мариупољу се погоршава [проблем](#) са водом за пиће. Људи скупљају услужну воду из бара само да би нешто попили.

Русија тврди да је евакуисала (тј. депортовала) више од 307.000 деце у Русију од почетка рата. Начелник Центра за управљање националном одбраном Руске Федерације Михаил Мизинцев, како [наводи](#) Интерфакс, рекао је да је од почетка рата у Русију пресељено укупно 1.936.911 Украјинаца, укључујући 307.423 деце. Руси тврде да су примили више од 2,7 милиона захтева од особа које желе да се преселе у Русију из више од 2000 насеља у Украјини.

Спољна политика. Ове недеље ће се с пажњом ишчекивати одлука ЕУ у вези са украјинским статусом у ЕУ. За земљу је то велико признање напора које њени људи улажу да докажу свој европски правац и заједничке вредности.

Специјални представник Европске уније за људска права Имон Гилмор [допутовао је](#) у Кијев да покаже солидарност са Украјином. Гилмор [је посетио](#) Бучу и Ирпин и обавиће још неколико посета да би видео доказе о злочинима која је Русија починила у Украјини.

Градови под нападом. Председник Зеленски је у суботу [посетио](#) југ Украјине, односно **Николајевску** и **Одеску област**. У Николајеву је посетио линије фронта како би се састао са украјинским трупама, док је у Одеси посетио положаје Националне гарде. У међувремену, гранатиран је Николајев: руске трупе су увече испалиле пет пројектила на град из правца Херсона. Две ракете су погодиле индустријски објекат, једна стамбену зграду, а једна производну инфраструктуру. Још један ракетни напад погодио је Очаков, у области Николајев, убивши једног цивила и ранивши 2. У **региону Запорожја**, руски освајачи заузели су челичану у Запорожју. То је једини објекат у Украјини који вади руду гвожђа са дубине од 1 километра. Од прошле недеље фабрика не ради. Ако пумпне станице не раде и вода се не испумпава, онда за недељу дана ниво воде порасте са 1 километар на 30, а то може имати озбиљне последице: загађење површинских вода гвозденом рудом, [рекао је](#) шеф администрације Запорожја. У **области Дњепропетровска**, у **Новомосковску**, три пројектила погодила су фабрику рафинерије нафте, при чему су три особе повређене. У региону **Луганска** цивили су одбили да се евакуишу из склоништа хемијске фабрике Азот. Како је раније објављено, више од 500 људи се крије у склоништима за биљке, укључујући 38 деце. Русија је 19. јуна извела три ваздушна удара у околини Лисичанска, док су борбе у току у Северодоњецку, известио је начелник Луганске области Серхиј Хајдај. Хајдај такође наводи да је Русија гранатирала 12 насеља у региону користећи артиљерију. У региону **Харкова**, окупационе снаге су гранатирале [фабрику за прераду гаса](#). Оштећено је више стамбених кућа. Извештаји показују да Русија покушава да помери линију фронта ка Харкову, па се интензитет напада повећава. **Сумска област је под сталним гранатирањем** из минобацача и артиљерије. Само у недељу забележено је седам случајева минобацачког гранатирања у једној од заједница.

У недељном вечерњем обраћању председник Зеленски [је изнео предвиђање](#) да ће Русија ове недеље појачати своје нападе док лидери Европске уније разматрају да ли да подрже настојања његове земље да се придружи блоку, а Русија врши притисак у оквиру своје кампање за освајање контроле над источном Украјином.

Градови под окупацијом. У Запорошкој области окупатори [покушавају](#) да застраше локалне власти и сузбију сваки покрет отпора изрицањем смртне казне. Украјински герилци и даље држе отпор. Такође, окупатори настављају међусобну борбу за власт и финансије.

Сигурност хране. Руске снаге украде су 15.000 тона сунцокрета и 10.000 тона жита из житница Луганске области, [изјавио је](#) начелник регионалне војне администрације Сергеј Хајдај. Према његовим речима, руске окупационе власти нуде пољопривредницима 8.000 рубаља (око 133 евра) по тони житарица за будућу сетву, а Украјина је платила duplo више – 8.600 грн (око 276 евра).

Министри спољних послова Европске уније данас [ће на састанку у Луксембургу разговарати о](#) начинима ослобађања

милиона тона житарица заглављених у Украјини због руске блокаде црноморских лука.

Сезона сетве је завршена, али се јавља нови изазов, [пренеси](#) Блумберг. Руска инвазија на Украјину узела је огроман данак украјинском пољопривредном сектору. Док су луке и даље затворене, жетва је у току, а силоси су још увек натоварени прошлогодишњим усевима. Пољопривредници траже алтернативе за складиштење растућих залиха док се већ брину о томе колико ће моћи да засаде за наредну сезону.

Санкције. Андриј Јермак, шеф кабинета председника, каже да је акциони план групе Мекфол-Ермак за санкције већ примењен у обиму од 48%. САД су увеле нова финансијска ограничења, Швајцарска се придружила шестом пакету санкција ЕУ, а Велика Британија је увела санкције патријарху Кирилу. Ипак, још увек нема напретка по питању санкција у сектору енергетике и транспорта, каже Јермак, с обзиром на то да Русија очигледно уцењује земље ЕУ смањењем испоруке гаса. Украјина такође чека да Русија буде призната као спонзор тероризма.

Лист *Велт* [извештава](#) да се износ замрзнутих средстава руских олигарха скоро удвостручио са 6,7 милијарди евра у априлу на нешто више од 12,5 милијарди евра данас, рекао је портпарол Европске комисије за правосуђе и владавину права Кристијан Виганд.

Литванске власти [саопшtile](#) су да ће забрана транзита робе која је под санкцијама ЕУ преко њихове територије у руску ексклаву Калињинград ступити на снагу у суботу.

Мајкрософт је Русима забранио преузимање оперативних система Виндоус 10 и 11 са своје веб странице. Портал издаје поруку „Постоји проблем са вашим захтевом“. Корисници такође не могу да преузму помоћне програме за инсталацију оперативних система.

Култура. Украјински парламент је у недељу [изгласао](#) два закона којима ће се у Украјини поставити строга ограничења за руске књиге и музику. Један [закон](#) ће забранити штампање књига руским држављанима, осим ако се не одрекну руског пасоша и узму украјинско држављанство. Забрана ће се односити само на оне који су имали руско држављанство након распада совјетске власти 1991. године. Такође ће забранити комерцијални увоз књига штампаних у Русији, Белорусији и на окупираној украјинској територији, док ће такође бити потребна посебна дозвола за увоз књига на руском језику из било које друге земље. Другим [законом](#) ће се забранити пуштање музике чији су аутори руски грађани који су то постали након 1991. године, у медијима и јавном превозу, а такође ће бити повећане квоте за говорни и музички садржај на украјинском језику и у ТВ и радио емисијама.

Угао за читање.

- [Шта стотине фотографија оружја откривају о бруталној ратној стратегији Русије | Њујорк тајмс \(nytimes.com\)](#) – Анализа „Њујорк тајмса“ визуелних доказа из Украјине показала је да Русија широко користи касетно оружје које је забрањено одређеним међународним уговорима. Од оружја које је идентификовао Тајмс, више је од 210 врста које је забрањено међународним уговорима. Велику већину чини касетна муниција, укључујући и подмуницију, која може представљати озбиљан ризик за цивиле деценијама након завршетка рата.
- [Борис Џонсон: Никада нећемо бити сигурни ако окренемо леђа храброј Украјини | Тајмс](#)
- [„Нисам могао да будем део овог злочина“: Руси се боре за Украјину | Гардијан](#) – Игор Волобујев придружио се легији Руса у нади да ће поразити своју домовину и можда свргнути Путина.
- [Транскрипт интервјуа за АП са председником Џоом Бајденом | АП](#)
- [Посета изгубљеној Русији Владимира Путина | Атлантик](#) – Национални митови бивше совјетске државе – као и силе национализма, економије, културе и религије – одвлаче је од Москве. Може ли Русија заиста да се такмичи?

Статистика.

- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске до 10.00 ч, 18. јуна 2022: људство – око 33.800, тенкови – 1.477, оклопна возила – 3.588, артиљеријски системи – 749, вишецевни бацачи ракета – 238, противваздушни системи – 98, летелице са фиксним крилима – 216, хеликоптери – 181, операционо-тактичке беспилотне летелице – 601, крстареће ракете – 130, чамци и лаки глисери – 14, неблиндирана возила и цистерне за гориво – 2.527, специјална опрема – 55.

Свака акција се рачуна, ниједан допринос није премали!

- Подржите [ПЛАСТ Берлин](#) (организација извиђача) у њиховим напорима за прикупљање средстава за куповину и паковање медицинских ранчева и комплета прве помоћи који су испоручени у Украјину.
- Поделите ове најновије информације о ситуацији у Украјини, било на друштвеним медијима, са локалним медијима или ширењем овог кратког извештаја.
- Претплатите се на наш дневни билтен на [Твитеру](#) и [нашој веб страници](#).

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украјини!